

Onderwerp Aanpassen van de beleidsregels HaarlemPas 2019 en Energietoeslag 2022	
Nummer	2022/1516378
Portefeuillehouder	Loenen, D. van
Programma/beleidsveld	3.2 Inkomen
Afdeling	SMSR
Auteur	Kraan, A.L. van der
Telefoonnummer	023-5114061
Email	alkraan@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Het college geeft invulling aan de verruiming van de inkomensgrens voor het minimabeleid per 1 januari 2023 van 120% naar 130% en aan de mogelijkheid tot verruiming van de energietoeslag 2022. Hiervoor stelt het college de beleidsregels <i>Energietoeslag 2022-2 gemeente Haarlem</i> en de <i>Wijziging Beleidsregel HaarlemPas 2019 gemeente Haarlem</i> vast.</p> <p>Het college verruimt voor AOW-gerechtigden de hoogte van de vrijlating van het vermogen met € 5.000 per persoon, waardoor zij eerder in aanmerking komen voor de HaarlemPas en het minimabeleid.</p> <p>Het college informeert de commissie hierbij ook over de ontwikkelingen rond het wetsvoorstel energietoeslag 2023, dat naar verwachting per 1 juli 2023 van kracht wordt.</p>
Behandelaar voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie Samenleving.
Relevante eerdere besluiten	<ul style="list-style-type: none">- Haarlem biedt financieel kwetsbare inwoners ondersteuning bij hoge energielasten (2022/67024), vastgesteld in de raadsvergadering van 24 maart 2022.- Vaststellen beleidsregel Eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Haarlem (2022/579491), collegebesluit van 26 april 2022.- Eenmalige energietoeslag in Haarlem: voor wie en wanneer, informatienota in de commissie samenleving, 29 september 2022, (2022/1212424).- Aanpak energiearmoede (2022/1407442), collegebesluit besproken in de commissie samenleving, 27 oktober 2022.- Energietoeslag 2022 voor zelfstandig wonende studenten(2022/1676279) collegebesluit 6 december 2022.
Besluit College d.d. 7 februari 2023	Het college van burgemeester en wethouders Besluit:

van de ambtshalve uitbetaling, dus aan inwoners met een HaarlemPas, van de energietoeslag 2023 wordt nu vanaf juli 2023 verwacht, afhankelijk van de behandeling van het wetsvoorstel. Daarna kunnen andere inwoners een aanvraag indienen.

Studenten worden in de wetsvoorstel energietoeslag 2023 in de wettekst zélf uitgesloten van het recht op energietoeslag, in plaats van de aanbeveling studenten uit te sluiten, die thans nog in de wettekst energietoeslag 2022 (memorie van toelichting) is opgenomen. Op 23 januari 2023 heeft de [Raad van State](#) de regering gevraagd het wetsvoorstel energietoeslag 2023 verder te verduidelijken en zet met name vraagtekens bij de uitzondering van studenten in het wetsvoorstel. Het college van Haarlem heeft op 6 december besloten de energietoeslag 2022 onder voorwaarden open te stellen voor zelfstandig wonende studenten. Het wetsvoorstel energietoeslag 2023 heeft geen gevolgen voor dit besluit van het college.

€ 500 energietoeslag wordt in Haarlem eerder uitbetaald

Ondanks gewijzigde regels vanuit het Rijk wil het college zoveel mogelijk vasthouden aan de toezegging om in maart 2023 de energietoeslag 2023 uit te keren. Inwoners die in 2022 een HaarlemPas hadden, ontvingen €1300,- over 2022 en krijgen medio maart €500,- uitgekeerd voor 2023. De resterende €800,- voor 2023 wordt na vaststelling van het wetsvoorstel uitbetaald (zie bijlage 4).

Zodra het wetsvoorstel energietoeslag 2023 is vastgesteld, zal het college ook ruimhartig zijn voor huishoudens die uitsluitend recht hebben op de toeslag 2023 zodat zij €1300 ontvangen over 2023. Bijvoorbeeld: inwoners die in 2023 in gemeente Haarlem zijn komen wonen of inwoners die in 2023 te maken hebben met een inkomensdaling en onder de 130% komen, bijvoorbeeld na een scheiding.

2. Besluitpunten college

Het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De Beleidsregel Energietoeslag 2022-2 gemeente Haarlem vast te stellen.
2. De Wijziging Beleidsregel HaarlemPas 2019 gemeente Haarlem vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Met dit besluit geeft het college invulling aan de eerder genomen besluiten om de inkomensgrens van het minimale leid per 1 januari 2023 te verruimen naar 130%

Het beoogd resultaat is dat meer inwoners gebruik kunnen maken van de miniregelingen en van de energietoeslag 2022 en 2023.

4. Argumenten

4.1. Verruiming van de doelgroep minimabeleid

De inkomensgrens van het minimabeleid is per 1 januari 2023 verruimd van 120% naar 130%. Hierop is de beleidsregel HaarlemPas aangepast. De aanpassing naar 130% in deze beleidsregel geldt voor alle regelingen onder het minimabeleid. Ook het wettelijk minimumloon is gestegen met ca 10% per 1 januari 2023. Door de stijging van de inkomensgrenzen is het aantrekkelijker om te gaan werken vanuit de bijstand of meer uren te gaan werken voor de laagstbetaalde werknemers. Zij kunnen namelijk ondanks een hoger inkomen evengoed in aanmerking komen voor de regelingen uit het minimabeleid. Om een beeld te krijgen bij de nieuwe bedragen staan in de tabel hieronder de wijzigingen van de inkomensgrenzen.

<i>Samenstelling huishouden</i>	<i>120% op 1 juli 2022*</i>	<i>130% op 1 januari 2023*</i>
Alleenstaanden	€ 1.257	€ 1.477
Alleenstaande ouder	€ 1.342	€ 1.579
Gehuwd/samenwonend	€ 1.795	€ 2.110
Alleenstaande AOW'er	€ 1.398	€ 1.644
Gehuwd/samenwonend AOW'ers	€ 1.893	€ 2.232

**Genoemde bedragen zijn netto en zonder vakantiegeld*

4.2 Verruiming vermogenstoets AOW'ers voor de HaarlemPas

Bij het vaststellen van het recht op een HaarlemPas wordt ook gekeken naar direct beschikbare spaartegoeden; de vermogenstoets. Vermogen in de zelf bewoonde eigen woning wordt niet meegerekend bij de vermogenstoets voor de HaarlemPas omdat iemand niet vrij over dit vermogen kan beschikken. Ook een auto met een waarde tot € 3.500 en een bedrag op de betaalrekening tot 1½ maal de bijstandsnorm wordt niet meegenomen.

Nieuw in de beleidsregel HaarlemPas is een verhoogde vrijstelling van vermogen voor AOW'ers van € 5.000 per persoon. Deze doelgroep heeft immers vaak hogere (zorg)kosten, minder mogelijkheden om nog vermogen op te bouwen, en zet regelmatig geld opzij op een spaarrekening voor de begrafenis. Om die reden wordt een extra bedrag vrijgesteld van de vermogenstoets. Op dit moment worden weinig aanvragen van AOW'ers afgewezen op de vermogenstoets. Het is mogelijk dat AOW'ers al afzien van het indienen van een aanvraag als zij de website raadplegen of telefonisch informatie inwinnen. De inschatting is dat het verhogen van de vermogensvrijstelling voor AOW'ers kan worden opgevangen binnen het bestaande budget voor de minimaregelingen en bijzondere bijstand.

4.3 Verruiming inkomensgrenzen energietoeslag

Inwoners met een inkomen tussen de 120 en 130% kunnen sinds november 2022 de HaarlemPas 2023 aanvragen. Zij ontvangen dan ook de energietoeslag 2022. De verruiming van de inkomensgrens naar 130% voor het minimabeleid werkt immers ook door naar de energietoeslag 2022. Voor inwoners met een inkomen tussen de 120 en 130% die de energietoeslag 2022 aanvragen voordat zij een HaarlemPas hebben geldt dezelfde vermogenstoets als voor de HaarlemPas. Daarmee

is direct duidelijk dat deze inwoners onder de doelgroep van de HaarlemPas vallen. Zij krijgen de HaarlemPas dan automatisch toegestuurd, tenzij ze aangeven op het formulier hierop geen prijs te stellen. Vervolgens ontvangen zij dan ook automatisch de energietoeslag. In bijlage 4 is een overzicht opgenomen wanneer welke bedragen van de energietoeslag 2022 zijn en worden uitgekeerd.

4.4 Zelfstandig wonende Studenten kunnen gebruik maken van de energietoeslag

Met het besluit van het college ([2022/1676279](#)) van 6 december 2022 heeft het college ook studenten onder voorwaarden de mogelijkheid gegeven om een beroep te doen op de energietoeslag 2022. Zij moeten o.a. hoofdbewoner zijn, voldoen aan de inkomensgrens en de energierekening zelf betalen. Haarlem nam dit besluit vooruitlopend op een definitief standpunt van het ministerie, en vooruitlopend op de uitslag van het advies dat het ministerie heeft aangevraagd bij de landsadvocaat. Inmiddels is duidelijk dat de landsadvocaat² het standpunt van het ministerie inzake studenten verdedigbaar vindt en zijn studenten in het nieuwe wetsvoorstel 2023 expliciet uitgesloten. In Haarlem is de energietoeslag al toegekend aan een aantal studenten. Haarlem wil zo dicht mogelijk bij eerdere besluiten en toezeggingen blijven ondanks dat het Rijk de voorwaarden verandert. Daarom handhaaft het college haar besluit van 6 december 2022 en blijft de energietoeslag 2022 beschikbaar voor studenten mits zij aan de voorwaarden voldoen.

4.5 Technische aanpassingen in beleidsregels

In beide beleidsregels zijn technische aanpassingen gedaan, waarmee begrippen zijn verduidelijkt. Ook zijn een aantal inhoudelijke aanpassingen gedaan en zijn processen duidelijker beschreven.

4.6 Het besluit past in het ingezet beleid

Dit besluit past in het beleid van de *Integrale beleidsvisie Armoede en Schulden 'In Haarlem meer kans voor financieel kwetsbaren'*³ onder programma 3.2.

4.7. Dit voorstel draagt niet bij aan de duurzaamheidsparagraaf

Haarlem wil in 2040 aardgasvrij, in 2040 circulair en in 2050 klimaatbestendig zijn. Daarom toetst Haarlem elk beleids- en investeringsvoorstel op deze doelstellingen. Dit voorstel betreft alleen een inkomensondersteuning aan inwoners met een laag inkomen waardoor zij hun energierekening niet meer volledig zelf kunnen betalen. Dit voorstel op zich draagt niet bij aan de klimaatdoelstellingen.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/13/kamerbrief-advies-landsadvocaat-tegemoetkoming-energiekosten-studenten>

³ <https://gemeentebestuur.haarlem.nl/Vergaderingen/Raad/2020/26-november/19:30/In-Haarlem-meer-kans-voor-financieel-kwetsbaren-integrale-beleidsvisie-Armoede-en-Schulden-getekend-raadsstuk-26-nov-2020.pdf>

4.8. De middelen zijn toereikend

In 2022 heeft Haarlem met de mei-, september- en decembercirculaire in totaal € 24.195.824 ontvangen aan rijksmiddelen voor de energietoeslag 2022 voor de doelgroep inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum.

Onderstaande tabel toont de compensatiemiddelen vanuit het Rijk en het gemeentelijke budget voor de energietoeslag 2022:

Compensatiemiddelen Rijk voor Energietoeslag 2022	Bedrag
Meicirculaire (toeslag 2022 voor tranche € 800)	€ 9.477.824
Septemercirculaire (toeslag 2022 voor tranche € 500)	€ 6.274.000
Decemercirculaire energietoeslag extra € 500	€ 5.744.000
Decemercirculaire (bijdrage voor studenten)	€ 302.400
Gemeentebudget doelgroep 120-130%*(<i>maximaal bedrag voor 2022 én 2023</i>):	€ 2.400.000
Totaal	€ 24.198.224

*uit: Aanpak energiearmoede ([2022/1407442](#)), collegebesluit, 27 oktober 2022.

In 2022 is aan 7.802 huishoudens een bedrag van totaal € 10.150.000 uitgegeven aan energietoeslag en staan er nog ca 230 aanvragen open. Aan uitvoeringskosten is € 265.000 uitgegeven. Aanvragen voor de energietoeslag 2022 kunnen worden ingediend tot en met 30 juni 2023. De budgetten van 2022 die nog niet zijn uitgegeven aan de energietoeslag 2022, zijn (of worden) met de jaarrekening 2022 overgeheveld naar 2023, ten behoeve van de energietoeslag 2022 én 2023.

De inschatting is dat het rijksbudget en gemeentebudget samen toereikend zijn voor het verstrekken van € 1.300 van de energietoeslag 2022 aan Haarlemse huishoudens die tot de doelgroep behoren. Het Rijk stelt landelijk een budget van € 900 miljoen beschikbaar voor de energietoeslag 2023 gebaseerd op € 800 per huishouden met een inkomensgrens tot 120%. Het is nog niet duidelijk hoe dit budget verdeeld gaat worden. De [Raad van State](#) dringt er in haar advies op aan om dit in het wetsvoorstel te verduidelijken.

4.9 De communicatie over de energietoeslag en verruiming inkomensgrens naar 130%

Communicatie over de eenmalige energietoeslag en het bereiken van de inwoners met een inkomen tot 130%, gaat via de website en via lokale media, social media en de netwerkpartners in de stad. In november 2022 is gericht gecommuniceerd op het gebruik maken van de gemeentelijke zorgpolis. De doelgroep met een inkomen tussen de 120 en 130%, en bescheiden vermogen, kon voor het eerst een HaarlemPas aanvragen en gebruik maken van de zorgpolis 2023 en energietoeslag 2022.

De komende maanden is de HaarlemPas-campagne o.a. gericht op het bereiken van werkenden en ZZP'ers met een laag inkomen. Zo komt er een netwerkbijeenkomst met partners in de stad.

Daarnaast start een nieuwe campagne met mupi's in de stad. Ook komen er nieuwe flyers met QR-code waarachter een filmpje zit over de HaarlemPas. Informatiebriefjes worden verspreid naar o.a. de sociale wijkteams, via HATKA en deelnemers aan de buurtplaats.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Openeinderegeling

De eenmalige energietoeslag is onderdeel van de bijzondere bijstand. Bijzondere bijstand is een wettelijk bepaalde openeinderegeling; dat wil zeggen dat iedere inwoner die aan de voorwaarden voldoet een beroep kan doen op de bijzondere bijstand, ook als de budgetten reeds benut zijn. De inschatting is dat het rijksbudget en gemeentebudget samen toereikend zijn voor het verstrekken van de energietoeslag 2022.

2. Participatieraad

Deze nota is gedeeld met de Participatieraad. De Participatieraad staat positief tegenover het voorstel.

6. Uitvoering

De uitvoering is op de hoogte van de wijziging in beleid en voert deze uit. In communicatie en op de website van de gemeente Haarlem staan de voorwaarden waaronder inwoners met een laag inkomen in aanmerking komen voor de energietoeslag.

7. Bijlagen

Bijlage 1: De Beleidsregel Energietoeslag 2022-2 gemeente Haarlem.

Bijlage 2: De Wijziging Beleidsregel HaarlemPas 2019 gemeente Haarlem.

Bijlage 3: De Was/ wordt tabel bij Wijziging Beleidsregel HaarlemPas 2019.

Bijlage 4: Betalingen en doelgroepen Energietoeslag 2022.